

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların İçişleri Bakanı Mustafa ÇİFTÇİ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Basına ve kamuoyuna yansıyan bilgiler ile Çağdaş Hukukçular Derneği Ankara Şubesi tarafından yapılan açıklamaya göre, Ankara Terörle Mücadele Şube Müdürlüğünde NATO Zirvesi nedeniyle gerçekleştirilen gözaltı işlemlerinin takibi sırasında gözaltına alınmış bir kişinin avukatının gözü önünde merdivenden itilerek düşürüldüğü, buna tepki gösteren avukatın ise kolluk görevlilerince kolundan tutulup savrularak darp edildiği belirtilmektedir. Açıklamada ayrıca, ilgili kolluk görevlileri hakkında işlem yapılmadığı, olayın kayıt altına alınması amacıyla kuruma gelen Ankara Barosu temsilcisinin içeri alınmadığı ve avukatların savunma görevlerini yerine getirmelerinin engellendiği belirtilmektedir.

Anayasa'nın 2'nci maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin bir hukuk devleti olduğu belirtilmiş, 17'nci maddesinde herkesin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı güvence altına alınmış, 19'uncu maddesinde kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı düzenlenmiş, 36'ncı maddesinde ise hak arama özgürlüğü ve adil yargılanma hakkı güvence altına alınmıştır. Anayasa'nın 90'ıncı maddesi uyarınca iç hukukun bir parçası olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3'üncü maddesi işkence, insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele yasağını, 5'inci maddesi özgürlük ve güvenlik hakkını, 6'ncı maddesi ise adil yargılanma hakkını koruma altına almaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, konuyla ilgili kararlarında, gözaltındaki kişilerin avukata erişiminin ve savunma hakkının etkin biçimde kullanılmasının adil yargılanmanın temel unsurlarından biri olduğunu vurgulamıştır. Öte yandan AİHM'in çok sayıdaki kararında, gözaltındaki kişilere veya avukatlara yönelik fiziksel müdahale ve kötü muamele iddialarının etkili biçimde soruşturulmasının devletin yükümlülükleri arasında bulunduğu ifade edilmektedir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 1'inci maddesinde avukatlığın kamu hizmeti ve serbest bir meslek olduğu belirtilmiş, savunma görevinin yargının kurucu unsurlarından biri olduğu hüküm altına alınmıştır. Savunma makamının görevini yerine getirmesinin engellenmesi, yalnızca avukatların mesleki faaliyetlerine değil, aynı zamanda yurttaşların adil yargılanma ve etkili savunma haklarına da zarar vermektedir.

Bu çerçevede kamuoyuna yansıyan söz konusu iddiaların açıklığa kavuşturulması, olası hak ihlallerinin ortaya çıkarılması ve sorumlular hakkında gerekli işlemlerin yapılıp yapılmadığının denetlenmesi önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Ankara Terörle Mücadele Şube Müdürlüğünde NATO Zirvesi kapsamında gerçekleştirilen gözaltı işlemleri sırasında gözaltına alınmış bir kişinin merdivenden itilerek düşürüldüğü ve bir avukatın kolluk görevlilerince darp edildiği yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınızın bilgisi var mıdır?
2. Söz konusu olayın gerçekleştiği tarih ve saat aralığında ilgili emniyet biriminde görev yapan kolluk personeli hakkında herhangi bir idari inceleme, ön inceleme, disiplin soruşturması veya adli süreç başlatılmış mıdır?
3. Olayın meydana geldiği belirtilen alanlarda bulunan güvenlik kamerası kayıtları muhafaza altına alınmış mıdır? Kayıtların silinmesini veya değiştirilmesini önlemeye yönelik hangi tedbirler alınmıştır?
4. İlgili kolluk görevlileri hakkında yapılan şikâyetler üzerine neden ve hangi gerekçeyle görevden uzaklaştırma, görev yeri değiştirme veya dosyadan el çekirme işlemi uygulanmamıştır?
5. Ankara Barosu temsilcisinin olayla ilgili tutanak tutmak amacıyla emniyet birimine geldiği halde içeri alınmadığı iddiası doğru mudur? Doğru ise bu işlem hangi hukuki gerekçeye dayandırılmıştır?
6. Gözaltındaki kişilerin avukatlarıyla görüşme ve savunma hakkını kullanmaları sırasında kolluk görevlilerinin müdahalesini önlemeye yönelik Bakanlığınız tarafından yürürlükte bulunan özel talimat, genelge veya uygulamalar nelerdir?
7. Son beş yılda Türkiye genelinde gözaltı merkezlerinde avukatların fiziksel müdahaleye, darpa veya mesleki faaliyetlerinin engellenmesine maruz kaldığı iddiasıyla Bakanlığınıza kaç başvuru yapılmıştır? Bu başvuruların kaç hakkında disiplin veya adli işlem başlatılmıştır?
8. Son beş yılda Ankara İl Emniyet Müdürlüğü bünyesinde görev yapan kolluk personeli hakkında kötü muamele, işkence, darp veya savunma hakkının engellenmesi iddialarıyla kaç soruşturma açılmış, bunların kaçında disiplin cezası verilmiş ve kaç dosya adli mercilere intikal ettirilmiştir?
9. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin savunma hakkı, avukata erişim ve kötü muamele yasağına ilişkin kararları doğrultusunda kolluk personeline verilen hizmet içi eğitimler var mıdır? Varsa kapsamı nedir? Bu eğitimlere son üç yılda kaç personel katılmıştır?